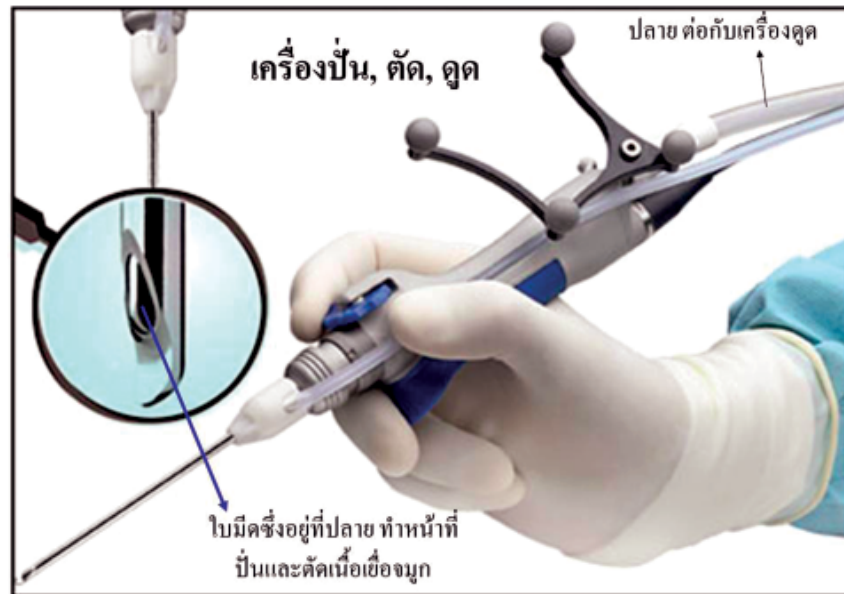

การใช้เครื่องปั่น, ตัด, ดูด ในการรักษาโรคจมูกอักเสบเรื้อรัง (Microdebrider-Assisted Inferior Turbinoplasty)

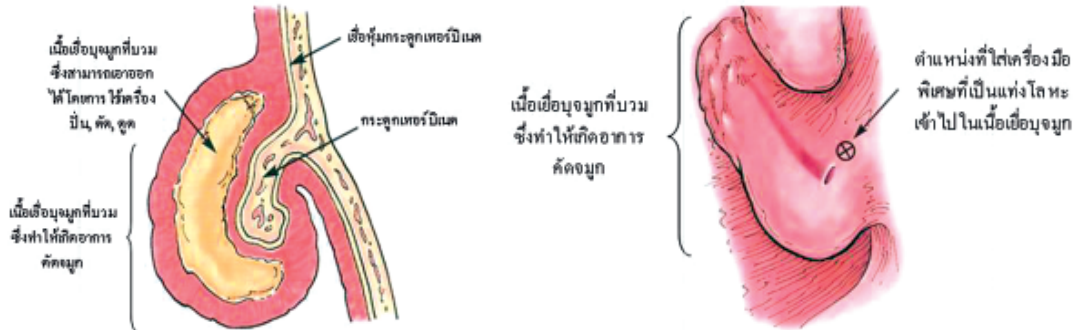
โรคจมูกอักเสบเรื้อรัง (chronic rhinitis) เกิดจากเยื่อจมูกไวผิดปกติ เมื่อสัมผัสกับสิ่งกระตุ้น เช่น สารระคายเคือง, ฝุ่น, คิว้น, การเปลี่ยนแปลงของอากาศจะทำให้ผู้ป่วยมีอาการคัน, จาม, คัดจมูก, น้ำมูกไหล และเสมหะลงคอ อาการคัดจมูกเป็นอาการที่นำผู้ป่วยมาพบแพทย์มากที่สุด ส่วนใหญ่การหลีกเลี่ยงสิ่งกระตุ้นดังกล่าวรวมกับการใช้ยาต้านฮิสตามีน (antihistamine, oral decongestant, antileukotrienes) และยาพ่นจมูก (intranasal steroids) จะสามารถบรรเทาอาการต่างๆ ดังกล่าวได้ แต่ในผู้ป่วยบางรายแม้จะหลีกเลี่ยงและใช้ยาอย่างเต็มที่แล้ว แต่อาการต่างๆ ดังกล่าวไม่ดีขึ้น หรือไม่สามารถหลีกเลี่ยงปัจจัยกระตุ้นดังกล่าวได้ หรือไม่ต้องการใช้ยา การใช้เครื่องปั่น, ตัด, ดูด (microdebrider) เป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการรักษาให้อาการคัดจมูกดีขึ้นได้.

การใช้เครื่องปั่น, ตัด, ดูด ในการรักษาโรคจมูกอักเสบเรื้อรัง (microdebrider-assisted inferior turbinoplasty) เป็นการผ่าตัดที่นิยมทำในการรักษาอาการคัดจมูก เนื่องจากโรค

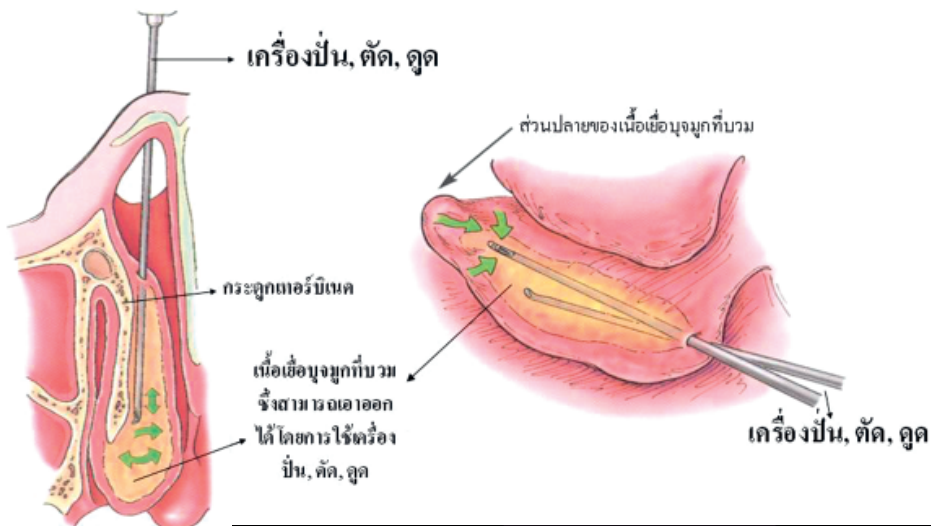

ปารยะ อาศนะเสน พ.บ.,
รองศาสตราจารย์
สาขาโรคจมูกและโรคภูมิแพ้
ภาควิชาโสต นาสิก ลาริงซ์วิทยา
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
มหาวิทยาลัยมหิดล

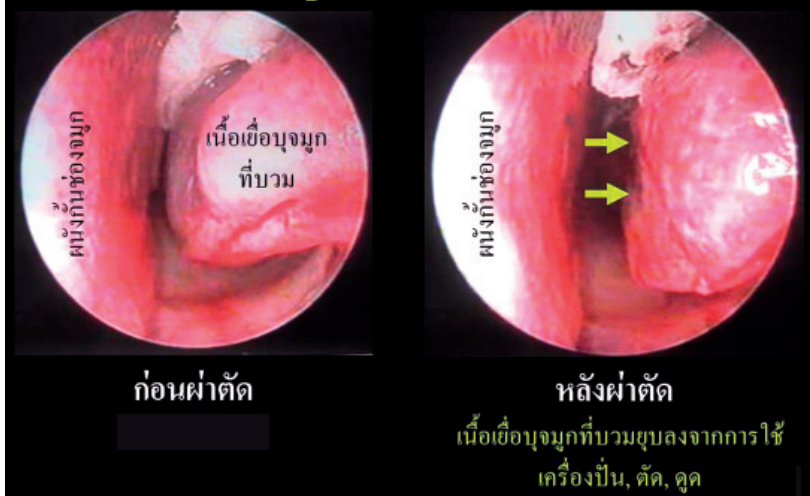
การลดขนาดของเยื่อจมูกโดยใช้เครื่องปั่น, ตัด, ดูด

การลดขนาดของเยื่อจมูกโดยใช้เครื่องปั่น, ตัด, ดูด

จมูกข้างซ้าย

จมูกอักเสบเรื้อรังที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษาด้วยยา การใช้เครื่องปั่น, ตัด, ดูดเป็นการนำเครื่องมือพิเศษที่เป็นแท่งโลหะเข้าไปในเนื้อเยื่อจมูก ซึ่งเครื่องมือดังกล่าวมีคุณสมบัติดูดเอาเนื้อเยื่อจมูกหรือกระดูกเทอร์บิเนต (ซึ่งเป็นกระดูกที่ยื่นมาจากด้านข้างของโพรงจมูก) เข้ามา แล้วมีใบมีดซึ่งอยู่ที่ปลายปั่นและตัดเนื้อเยื่อจมูกหรือกระดูกเทอร์บิเนตเป็นชิ้นเล็กๆ โดยทำอันตรายแก่เนื้อเยื่อรอบๆ น้อยมาก หลังจากนั้นจะเกิดการลดปริมาตร (volume contraction) ของเยื่อจมูกที่อุดกันโพรงจมูกทำให้โพรงจมูกโล่งขึ้นหายใจได้สะดวกขึ้น.

เนื่องจากเครื่องมือดังกล่าวได้ไปดูดเอาเนื้อเยื่อจมูกออกมาได้ผิวเยื่อจมูก จึงทำให้เกิดการบาดเจ็บต่อผิวของเนื้อเยื่อจมูกน้อย จึงมีสะเก็ดแผลน้อยหลังผ่าตัด และในรายที่มีอาการคัดจมูกเรื้อรัง เนื่องจากผนังกันช่องจมูกคดนั้น อาจใช้เครื่องปั่น, ตัด, ดูดในการรักษาอาการคัดจมูกที่เกิดจากเยื่อจมูกหรือกระดูกเทอร์บิเนตบวมโต ร่วมกับการผ่าตัดแก้ไขผนังกันช่องจมูกคด (septoplasty) เพื่อให้ผลของการรักษาอาการคัดจมูกดีขึ้น (septoturbinoplasty).

วิธีนี้สามารถทำได้โดยใช้ยาชาเฉพาะที่ ผู้ป่วยจึงไม่จำเป็นต้องนอนโรงพยาบาล ผลของการลดอาการคัดจมูกดังกล่าวจะเห็นชัดเจนทันทีหลังผ่าตัด เนื่องจากเยื่อจมูกที่บวมหรือกระดูกเทอร์บิเนตที่โดนเครื่องมือดูดและตัดออกไป วิธีนี้ง่ายในการทำ ผลข้างเคียงน้อยและได้ผลดี การผ่าตัดชนิดนี้เป็นการผ่าตัดผ่านทางช่องจมูก แพทย์จะใส่เครื่องมือทางช่องจมูก ผู้ป่วยจึงไม่มีบาดแผลใดๆ ที่มองเห็นได้จากภายนอก การผ่าตัดชนิดนี้ควรทำเมื่อผู้ป่วยมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ดี ไม่เป็นหวัดหรือมีการติดเชื้อของระบบทางเดินหายใจเฉียบพลัน.

ก่อนผ่าตัด

การผ่าตัดชนิดนี้สามารถทำได้โดยการใช้ยาชาเฉพาะที่ แพทย์จะตรวจความสมบูรณ์ของร่างกาย

ผู้ป่วยก่อนผ่าตัด เช่น การตรวจเลือด ผู้ป่วยสามารถมาโรงพยาบาลวันที่นัดทำผ่าตัดได้เลย ในบางรายแพทย์อาจแนะนำให้นอนในหอผู้ป่วยหลังผ่าตัด 1 คืน เพื่อสังเกตอาการเลือดออกหลังผ่าตัด.

การใช้ยาเฉพาะที่

มีโอกาสเสี่ยงที่จะเกิดภาวะแทรกซ้อน เช่น ใจสั่น หน้ามืด เป็นลม หูอื้อ แต่อาการเหล่านี้มักหายได้เอง.

หลังผ่าตัด

1. ผู้ป่วยจะมีแผลที่เยื่อจมูกและวัสดุห้ามเลือด (nasal packing) ภายในโพรงจมูกหลังรับการรักษา อาจมีอาการเจ็บจมูกจากแผลผ่าตัดเล็กน้อย อาจมีน้ำมูกหรือน้ำลายปนเลือดออกมาได้บ้างเล็กน้อย.

2. ผู้ป่วยอาจจะมีไข้หรือมีอาการบวม หรือรู้สึกตึงๆ ชัดๆ ตึงๆ คล้ายมีสิ่งแปลกปลอมอยู่ในโพรงจมูก หรือมีเสียงเปลี่ยนได้ ซึ่งอาการดังกล่าวมักจะหายไปภายใน 1 สัปดาห์.

3. หลังการผ่าตัด 1-2 วันแรก เยื่อจมูกอาจบวมมากขึ้นได้ ทำให้มีอาการคัดจมูกมากขึ้นได้ อาจต้องหายใจทางปาก ดังนั้นจึงควรนอนศีรษะสูง โดยใช้หมอนหนุนหรือนอนบนที่นอนที่สามารถปรับความเอียงได้ อมและประคบน้ำแข็งบ่อยๆ (ประคบที่หน้าผาก คัดจมูก หรือคอ) ในช่วง 24-48 ชั่วโมงแรก เพื่อลดอาการเลือดออกบริเวณที่ทำผ่าตัด.

4. ผู้ป่วยจะได้รับยาแก้อักเสบ (antibiotics) ยาแก้ปวด ยาลดบวม ยาลดอาการคัน จาม คัดจมูก น้ำมูกไหล (antihistamine) ผู้ป่วยควรรับประทานยาดังกล่าวให้หมด ไม่ว่าอาการจะดีขึ้นหรือไม่ก็ตาม ผู้ป่วยสามารถรับประทานยาแก้ปวด เช่น พาราเซตามอลเมื่อจำเป็นได้.

5. ควรหลีกเลี่ยงการสูบน้ำมูกแรงๆ การแคะจมูก หรือการกระทบกระเทือนบริเวณจมูก การออกกำลังกาย

การเล่นกีฬาที่หักโหม หรือยกของหนัก หลังผ่าตัด ภายใน 24-48 ชั่วโมงแรก เพราะอาจทำให้มีเลือดออกจากแผลที่เย็บจุมูกได้ ถ้าจะจาม ควรให้ลมออกทางปาก ถ้ามีเลือดออกจากจุมูก ควรนอนพัก ยกศีรษะสูง หยอดยาหยอดจุมูกห้ามเลือดที่แพทย์สั่งไว้ให้ 3-4 หยดในโพรงจุมูกแต่ละข้าง นำน้ำแข็งหรือ cold pack มาประคบบริเวณหน้าผาก ตั้งจุมูก หรือค่อมน้ำแข็งเพื่อให้เลือดหยุด การประคบหรืออมน้ำแข็ง ควรประคบหรืออมประมาณ 10 นาที แล้วจึงเอาออก และรอประมาณ 10 นาที แล้วจึงค่อยประคบหรืออมใหม่เป็นเวลา 10 นาที ทำเช่นนี้สลับกันไปเรื่อยๆ ถ้าเลือดออกไม่หยุดหรือออกมากผิดปกติ ควรรีบไปโรงพยาบาลเพื่อปรึกษาแพทย์ทันที.

6. แพทย์มักจะเอาวัสดุห้ามเลือดในโพรงจุมูก ออกหลังผ่าตัด 24-48 ชั่วโมง หลังจากแพทย์เอาวัสดุห้ามเลือดในโพรงจุมูกออก 48 ชั่วโมง ควรล้างทำความสะอาดจุมูกและแผลผ่าตัดด้วยน้ำเกลืออุ่นๆ หรือใช้น้ำเกลือฟ่นจุมูก เพื่อป้องกันการเกิดสะเก็ดแผล ซึ่งเกิดจากน้ำมูกไปเกาะที่แผลบนเย็บจุมูก เพราะจะทำให้แผลหายช้า ควรล้างหรือฟ่นน้ำเกลือวันละ 2 ครั้งอย่างน้อย ในวันหยุดควรล้างหรือฟ่นเพิ่มขึ้นเป็นวันละ 3-4 ครั้ง ถ้าล้างจุมูกแล้วมีเลือดปนออกมา

เล็กน้อยไม่ต้องตกใจ ให้ล้างต่อได้ ยกเว้นถ้าเลือดออกมาก ควรหยุดล้างและปฏิบัติตามข้อ 5.

7. โดยปกติ หลังผ่าตัดประมาณ 1-2 สัปดาห์ แผลที่เย็บจุมูกจะหายเป็นปกติ เย็บจุมูกจะลดขนาดลง อาการคัดจุมูกจะดีขึ้นทันทีหลังการทำผ่าตัด และจะเห็นผลสูงสุดประมาณ 3-4 สัปดาห์หลังผ่าตัด.

ภาวะแทรกซ้อน

โรคแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้คือ เลือดออกจากแผลผ่าตัด ซึ่งถ้าออกมาก จะต้องไปทำการห้ามเลือดในห้องผ่าตัด การหายใจลำบาก คัดจุมูกจากการบวมของเนื้อเยื่อรอบๆ บริเวณผ่าตัด หรือแผลผ่าตัดติดเชื้อ แต่พบได้น้อย ผู้ป่วยสามารถกลับบ้านได้หลังผ่าตัด โดยไม่ต้องนอนโรงพยาบาล ยกเว้น บางรายที่แพทย์เห็นสมควรให้นอนพัก การปฏิบัติตัวที่ถูกต้องภายหลังการผ่าตัดมักทำให้การผ่าตัดรักษาได้ผลดี.

การนัดตรวจหลังออกจากโรงพยาบาล

แพทย์มักจะนัดมาดูแผลประมาณ 1 สัปดาห์ หลังผ่าตัด.

แพทยสภา ไซว้ตักยภาพ มหกรรมแพทย์ไทยสู่เอเชีย

“มหกรรมรวมพลคนรักสุขภาพ 2555”

(Thailand Medical Expo 2012)

งาน “Thailand Medical Expo 2012” หรือ “มหกรรมรวมพลคนรักสุขภาพ 2555” ณ Hall 103 ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทคบางนา ในระหว่างวันที่ 31 ตุลาคม-2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 ซึ่งจัดขึ้นโดยแพทยสภา ร่วมกับคณะแพทยศาสตร์ 19 สถาบัน และราชวิทยาลัย 14 แห่ง เป็นงานที่ให้ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลด้านการดูแลสุขภาพที่ใหม่ล่าสุด พร้อมทั้งนำเสนอบริการทางการแพทย์ใหม่ล่าสุดที่หน่วยงานเหล่านี้ให้บริการแก่ประชาชน **บริการตรวจวินิจฉัยโรคฟรี!!!**

แพทยสภาขอเชิญชวนทุกท่านที่สนใจเข้าร่วมงานโดยพร้อมเพรียงกัน

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่แพทยสภา ฝ่ายบริหาร 0-2590-1888-9 และฝ่ายประชาสัมพันธ์ 0-2590-1886